

Wandelroute Gaasterland

Waar: [Lycklamabos](#)

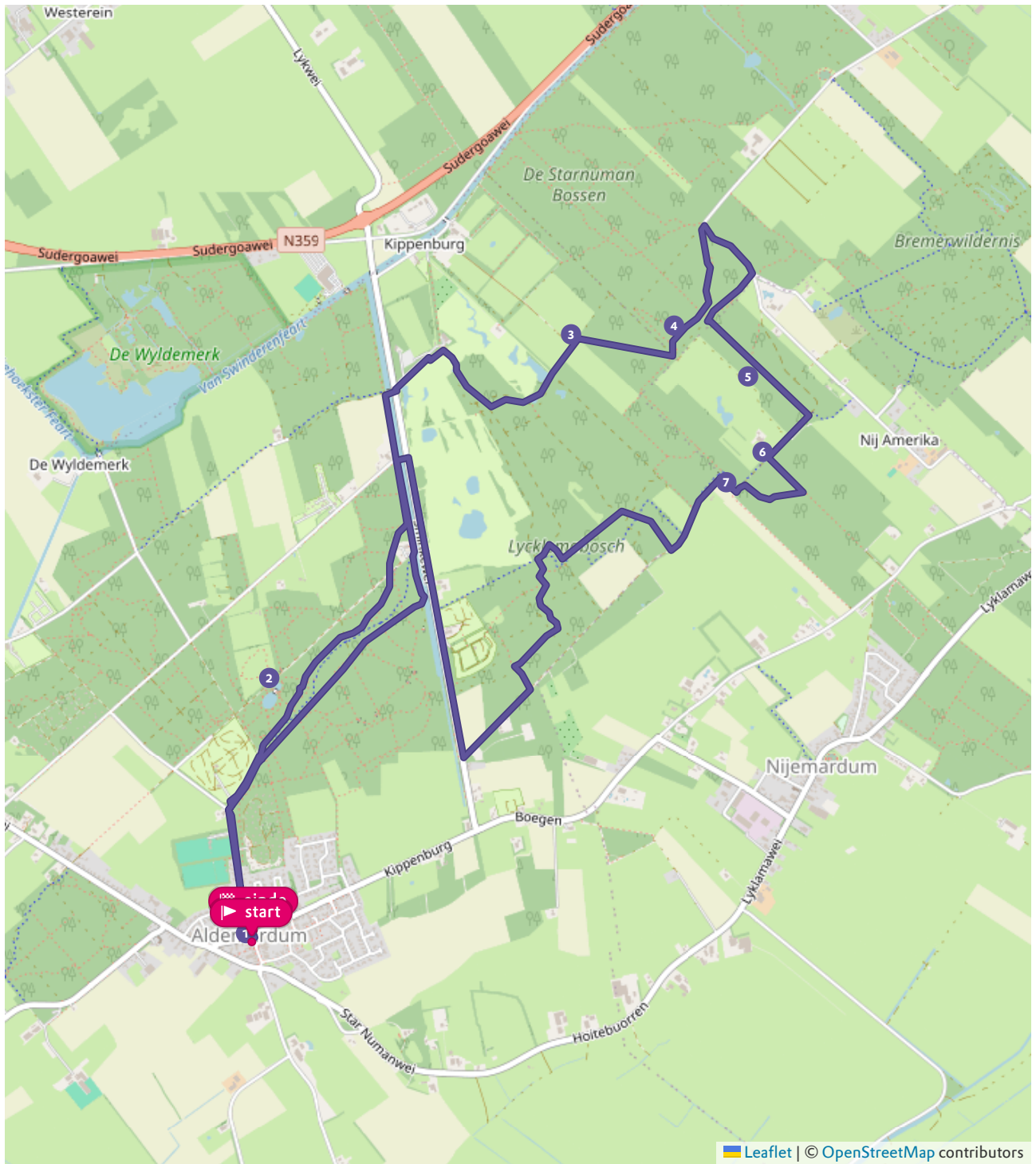

🕒 4 uur 0 🚶 12 km

Over de route

Gaasterland hoort bij Friesland, maar het wekt niet direct die indruk. Hier geen weidse vlaktes, maar een glooiend landschap met bossen en hier en daar een houtwal. Het door landijs opgestuwde keileem vormde in de voorlaatste ijstijd dit heuvelachtige gebied. Het Lycklamabos is van oorsprong een eikenhakhoutplantage. Met de omliggende bossen en de glooiende weilanden leent dit afwisselende landschap zich prima voor een flinke wandeltocht. Veel plezier!

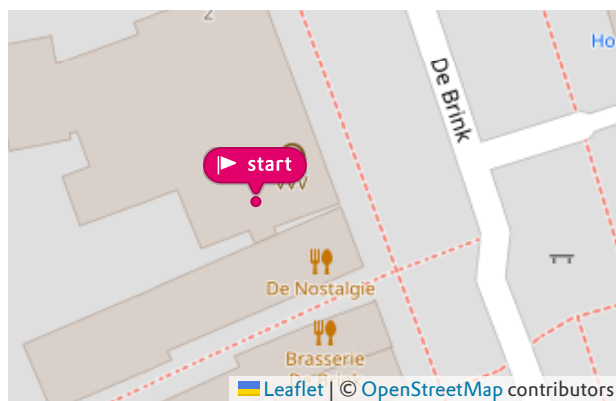
Kaart

Waar kun je starten

Bezoekerscentrum Mar en klif

📍 De Brink 4, 8567 JD Oudemirdum (FR)

Wat kom je onderweg tegen?

1. Bezoekerscentrum Mar en Klif

Het bezoekerscentrum Mar en Klif (De Brink 4, Oudemirdum) is startpunt van de wandelroute Gaasterland. Het bezoekerscentrum annex VVV biedt zowel jong als oud informatie over de geschiedenis en natuur van het Nationaal Landschap Zuidwest Fryslân. De expositie is leuk voor kinderen en interessant voor volwassenen. Kijk op de website van Mar en Klif voor de actuele openingstijden: www.marenklif.nl.

Routebeschrijving

Loop richting het noorden links om de Fonteinkerk heen de Fonteinwei af. Voor Camping de Waps sla je rechtsaf het bos Elfbergen in. Volg de rood gemarkeerde route. Let op: dit is een ruiterroute en ruiters hebben dus voorrang!

2. Bos Elfbergen

Het bos Elfbergen van Staatsbosbeheer ligt ten noorden van Oudemirdum en is met z'n 175 hectare het grootste bos van Gaasterland. Het heeft naald- en loofhoutsoorten in allerlei leeftijden. Tijdens de crisisjaren van de 20e eeuw was er op dit terrein een werkkamp voor jeugdige werklozen gevestigd onder de naam Werkkamp Elfbergen. De grote vijver met een houten brug die links van het pad, midden in het bos ligt was een van de werkzaamheden die deze jonge mensen tussen 1935 en 1937 uitvoerden.

Routebeschrijving

Je loopt achter de NatuurSchuur Gaasterland van Staatsbosbeheer langs en komt op de Houtwal die je volgt richting het noorden. Neem de tweede brug rechtsaf over de Sminkefeart. Kijk goed uit bij het oversteken en vervolg het pad langs de golfbaan. Voor het terras van de golfclub sla je rechtsaf, het bos in. Neem het bospaadje links van het ruiterspad en volg dit paadje met de bocht naar links. Zo'n 150 meter verder, net voorbij het hek met bord 'Eigen terrein' van de golfbaan, sla je linksaf het bospad in. Aan de rechterkant van dit pad zie je een bosven, links ligt de golfbaan. Loop alsmaar rechtdoor en bij punt 3 neem je het pad rechtsaf door het dubbele hek en loop je het Lycklamabos van Natuurmonumenten in.

3. Lycklamabos

Vanwege de onderliggende keileemlaag in het Lycklamabos, die geen water doorlaat, werden er zo'n 200 jaar geleden greppels gegraven voor de afwatering. De vrijgekomen grond werd op de tussenliggende stroken gegooid, waardoor er zogenaamde rabatten ontstonden: hoge ruggen waarop eikenhakhout werd aangeplant. De gaafheid van het greppelpatroon en de herkenbare, systematische aanleg maken het Lycklamabos tot een waardevol cultuurhistorisch relict van de hakhoutcultuur die zo'n belangrijke rol gespeeld heeft in de geschiedenis van Gaasterland in de 19de en begin 20ste eeuw.

Routebeschrijving

Je komt uit op de Boekesingel en als je een stukje rechtdoor loopt kijk je uit over een open terrein. Neem links het bospaadje dat diagonaal tussen de beide wandelpaden het bos inloopt.

4. Dassen

De bekendste bewoner van de Gaasterlandse bossen is de das. Dit schuwe nachtdier laat zich zelden zien, maar op veel plekken zijn wel wildwissels te zien. Over deze smalle paadjes loopt de das 's nachts naar zijn voedselplaatsen. Ook vos, haas, ree en steenmarter maken gebruik van deze wissels. Met een beetje geluk tref je tegen de schemer misschien één van deze soorten.

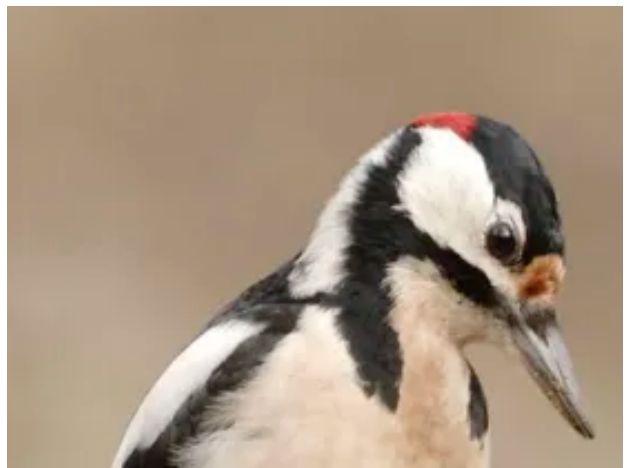

Routebeschrijving

Volg dit paadje tot aan de doorgaande weg Nij Amerika. Deze volg je een stukje naar rechts. Kijk goed uit en blijf in de linkerberm. Na zo'n 200 meter sla je rechtsaf opnieuw het Lycklamabos in. Op de eerste kruising van wandelpaden neem je het pad naar links.

5. Broedvogels in het bos

De afgelopen jaren is er door vrijwilligers van Natuurmonumenten hard gewerkt om het Lycklamabos natuurlijker en daarmee soortenrijker te maken. De lanen zijn opgeknapt, de woekerende Amerikaanse vogelkers is flink teruggedrongen en er is veel aan de structuur van het bos gedaan. Door het creëren van open plekken in het bos is het bosleven gevarieerder geworden. Dit resulteerde de afgelopen jaren in een toename aan insectensoorten en meer dan 30 soorten broedvogels, zoals de gekraagde roodstaart, bonte en grauwe vliegenvanger. Ook werden meerdere broedpaartjes kleine bonte specht gespot.

Routebeschrijving

Loop het pad helemaal uit. Na de slagboom loop je rechtsaf langs het fietspad en sla je vervolgens net voorbij het woonhuis aan je rechterhand links de Griene Singel in. Na z'n 150 meter volg je het paadje naar rechts en kom je op een heideveldje terecht.

6. De Griene Singel

De Griene Singel is een mooi statig zandpad met grote laanbomen. Deze laan is het laatste zichtbare overblijfsel van een 18e eeuwse buitenverblijf hier in het Lycklamabos. De opgeknapte laanbomen bieden aan veel dieren een thuis. In de holtes en gaten in de bomen vinden veel spechten en vleermuizen een prima verblijfsplek. Ook de boommarter maakt zijn nest bij voorkeur in holtes van oude bomen. Een van de kapvlakten nabij de Griene Singel is een aantal jaren geleden afgeplagd. De open plek die zo ontstaan is heeft zich door de beschutte, zonnige ligging tot een heideveldje ontwikkeld en vormt voor bijvoorbeeld sprinkhanen, zweefvliegen en vlinders een waardevol leefgebied.

Routebeschrijving

Volg het paadje totdat je weer op het fietspad terecht komt; het Heidepaed. Ga naar links en een kleine 20 meter verderop buigt het fietspad af naar rechts. Vóór je zie je een akker waar 's zomers veel bloemen op staan.

7. Jeneverdijk

Links van de akker loopt een pad langs de bosrand van de Jeneverdijk. Deze bosrand is de afgelopen jaren uitgedund waardoor deze gevarieerder is geworden. Veel vogels en 's zomers ook vlinders en andere insecten vinden hier nu een plekje. De vele kruiden en planten die in het akkertje groeien, bieden insecten stuifmeel en nectar. Geen overbodige luxe in een tijd waarin bijen het erg moeilijk hebben. Vooral 's zomers is het hier dan ook een lust voor het oog. Ook vogels en muizen doen zich in het najaar tegoed aan zaden en bessen.

Routebeschrijving

Blijf op het Heidepaed, parallel aan het fietspad lopen. Eerst met de bocht mee naar rechts en vervolgens met de bocht mee naar links. Loop voorbij de open plek en vervolgens een fietspad, beide aan je rechterhand, en sla het wandelpaadje naar rechts in. Vervolg de slingerende route door het bos totdat je weer op het Heidepaed uitkomt. LET OP: het maakt hier niet veel uit welk paadje je neemt, maar mocht je het niet vertrouwen, blijf dan op het Heidepaed lopen tot aan de Sminkewei. Bij de Sminkewei aangekomen loop je rechtsaf via het fietspad tot aan de eerste brug over de Sminkefeart. Over de brug wandel je linksaf langs de NatuurSchoor en door het bos Elfbergen terug naar het startpunt van de wandeling: bezoekerscentrum Mar en Klif.